

ንምዕጣቅ ምስራሕ ሕቶን መልስን (ዓለም ለኸ ሕማም)

1. ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ንፍሪቃውያን ጥራሕ ድዩ ዘጥቅዕ፤

አይኩነን። ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ኣብ ነብሲ ወከፍ ሃገር እዛ ዓለም ኣሎ። ምስ እዚ ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ዝነበሩ 8.3 ሚልዮን ህዝቢ ኣብ ኤስያ ኣለዉ - መብዛሕትኦም ኣብ ሃገሪ ህንዲ። ምልባዕ እዚ ሕማም ኣብ ምብራቃዊ ኤውሮጳ እውን ኣብ ናህሪ ይርከብ። ካብ 2000 ዓመተ ምህረት ንደሓር ብዕጽፊ ዝተላባዓሉ ኣብ ዩክሬንን ሩሲያን ኢዩ። ኣብዚ እዋን ዝያዳ ጥቁዕ ክፋል ዓለምና ካራቢያን ኢዩ። ምስ ሕማም ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ዝነበሩ 1.2 ሚልዮን ህዝቢ እውን ኣብ ኣመሪካ ኣለዉ።

2. ንምንታይ ደኣ እቲ ኣተኩሮ ኣብ ኣፍሪቃ፤

እታ 10 ሚእታዊት ህዝቢ ዓለም ዝሓቆፊት ሳብ-ሰሃራ ኣፍሪቃ፣ 64 ሚእታዊት ካብ ብኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ዝተጠቐዑ ህዝቢ ዓለም ተማእክል። እዚ ድማ 2 ሚልዮን ኣብ ትሕቲ ዕድመ 15 ዘለዉ ቁልዑ የጠቓልል። ኣብ ዝሓለፈ ዓመት ኣብ ርእሲ ብኤች.አይ.ቪ/ኤይድስን ምስኡ ዝተኣሳሰሩ ሕማማት ዝሞቱ 2 ሚልዮን ሰባት፣ ኣብዚ ዞባ እዚ ጥራሕ ዝተለኸፉ ብዝሒ ሓደስቲ ሰባት ዳርጋ 3 ሚልዮን ይኸውን። ኣብ ርእሲ እዞም ብላሕሚ እዚ ሕማም ዝሞቱ፣ ዞባ ሳብ-ሰሃራ ኣፍሪቃ ቤት ልዕሊ 12 ሚልዮን ዘኸታማት ኮይና ትርከብ።

3. ኣፍሪቃ ዓንድ ድያ፤

አይፋል። ብዙሕ ዓወታት ተመዝጊቡ ኢዩ። ተስፋ ዘቁርጽን ዘቅብጽን ምኽንያት የለን። ከንያን ዝምባብዌን መጠን ዝግርሐን ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ኣጉዲለንኦ ኣለዎ። ከባቢታት ባዓል ቡርኪና ፋሶን እውን ምንካይ ኣርእየን ኣለዎ። ኣብ ምምዕባል ዘለዎ ሃገራት ዝርከቡ ልዕሊ 1.3 ሚልዮን ህዝቢ ኣንቲ-ሪትሮቫይራል ዝበሃል ክንክን ይረኽቡ ኣለዉ። ንኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ዝሰላፀ ባጀት እውን ብቀጻሊ ይውስኽ ኣሎ።

4. እዚ ጥፍኣት ንምንካይ ዝሕግዝ እንታይ ኣሎ፤

መጽናዕትታት ከም ዝሕብርዎ፣ ምድንንይ ጸታዊ ርክብ፣ ምውጋድ ፍኑው ጸታዊ ርክብን ቀጻሊ ምጥቃም ከንደምን ዝኣመሰሉ ኣዎንታዊ ለውጥታት ኣብ ባህርያት ውጽኢት እቲ ኩሉ እተገብረ ጸዕሪ ኣብ ትምህርትን ንቅሓትን ኢዮም።

5. እዚ ከቢድ ይመስል። ዝኸውን ሰብ እንታይ ክገብር ይኸእል፤

ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ዓለም ለኸዊ ጸገም ኢዩ። እወ ከቢድ ኢዩ። ምግታእ ኣንፊት እዚ ምልባዕ ግና ስራሕ ዝተወሃሃደን ጥርንፋን ዓቕሚ ሚልዮናይ ውልቀ ሰባት ኢዩ። እዚ ድማ እታ ዘኸታማት ትኣሊ ኤርትራዊት እኖሓ፣ ኣብ ዩክሬን ዘሎ ብወለንታ መርፍእ ዝለዎዎ፣ ንመደባት ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ዝለዓለ ቢልዮናት ገንዘብ ዘወፊ ፊላንትሮፒስትን(philanthropist) መጽናዕትን የጠቓልል። ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ብውልቀ ሰባት ኢዩ ዝፍልም። ነብሲ ወከፍ ሰብ ንሂወቱ ምርጫ

ክህባ አለዎ። ‘ኤች.አይ.ቪ/ኤይድስ ንምግግም ንውልቀይን ሕብረተ ሰብን እንታይ ክገብር አሎኒ!’
ምባል። እቲ ዝዓበየ ተስፋ እምበርአር፣ ኣብ ሓንቲ ጉጅለ ዘለው ሰባት ንነብሶምን ሕብረተ ሰባምን
ኣብ ምልዋጥ ክነጥፉ ከለዉ ኢዩ። ንኣብነት ትካል ‘ንምዕጣቕ ምስራሕ’ (Working to Empower)
ምስ ካልኣት ውድባት ብምሽራኽ ኣብ ዘካየዱ ሰሚናር ከም ዝተገንዘቦ ሓሙሽተ ኣብ መዓስከር
ስደተኛ ዝነበሩ ኣንቃሕቲ መዘና ምጥቃም ቪ.ሲ.ቲ (VCT) ኣብ ነብሲ ወከፍ ወርሒ ብ50
ሚእታዊት ክብ ከብልዎ ከም ዝኸእሉ ኢዩ።